

pısı basit bir köşk biçiminde, yangın kulesi ise yüksek ve tepesinde köşkü olan bir kule olarak işaret edilmiştir. Halûk Şehsuvaroğlu tarafından aslının nerede olduğu bildirilmeksizin yayımlanan daha iyi bir gravürde ise yangın kulesinin dibinde, yüksek bir duvarın üstüne oturan Ağakapısı sarayı, L biçiminde çok büyük bir yapı olarak gösterilmiştir. Çift sıra pencereli çıkmaları, bu duvara yaslanmış eliböğründelere oturmaktadır. Bu çıkmalardan biri daha büyük ve destekleri daha uzun olarak resmedilmiştir ki muhtemelen burası büyük merasimlerin yapıldığı arz odası veya hünkâr dairesidir.

Ağakapısı'nın Bâb-ı Meşihat olduktan sonraki durumu, Sebah-Joaillier fotoğrafhanesinin çektiği eski İstanbul resimlerinde de görülmektedir. Ayrıca *İlmiyye Salnâmesi*'nde de yakından alınmış fotoğrafları bulunmaktadır. Bu resimlerde binalar XIX. yüzyılda hâkim olan Batı mimarisinden alınma *empire** üslûbundadır.

BİBLİYOGRAFYA :

BA, KK, nr. 6642, 6643; TSMA, nr. E 4098-4247; Silâhtar, *Tarih*, İstanbul 1928, I, 183; İzzî, *Tarih*, İstanbul 1199, s. 216-217, 233, 234; Derviş Mustafa, *Harîk Risâlesi*, TSMK, Hazine 1632 (1196); Şem'dânizâde, *Mür'it-tevârîh* (nşr. Münir Aktepe), bk. İndeks; Ayvansarâyî, *Mecmûa-i Tevârîh* (nşr. Fahri Ç. Derin—Vâhid Çabuk), İstanbul 1985, s. 333; A. Cevad [Paşa], *Etat militaire ottoman...*, I/1: *Le corps des Janissaires*, İstanbul 1882, s. 48-51; *İlmiyye Salnâmesi*, s. 138-139 (resimler), 152-153; E. Oberhummer, *Konstantinopel unter Sultan Suleiman*, München 1902, s. 13, levha 10; Uzunçarşılı, *Kapukulu Ocakları*, I, 390 vd.; Süheyl Ünver, *Fatih'in Oğlu Bayazid'in Suyolu Haritası*, İstanbul 1945, s. 21, levha 3, s. 52, resim 9, s. 10; *Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Kataloğu*, İstanbul 1938, I, 15; Miss Pardoe, *The Beauties of Bosphorus*, London, ts.; Halûk Şehsuvaroğlu, *Asırlar Boyunca İstanbul*, İstanbul, ts., s. 201; R. Ekrem Koçu, *Yeniçeriler*, İstanbul 1964; a.mlf., "Ağakapısı", *İst. A*, I, 245-247; Mustafa Cezar, "Osmanlı Devrinde İstanbul Yapılarında Tahribat Yapan Yangınlar", *Güzel Sanatlar Akademisi Türk Sanatı Tarihi Enstitüsü Araştırmaları ve İncelemeleri*, sy. 1, İstanbul 1963, tür. yer.

SEMÂVİ EYİCE

AĞALAR CAMİİ

Topkapı Sarayı'nda
Hırka-i Saâdet Dairesi'nin yakınında
bulunan cami.

Ağalar Camii, önceleri Sarây-ı Cedîd olarak adlandırılan, çok yakın bir devirde ise Topkapı Sarayı diye tanınan büyük Osmanlı saray manzumesinin üçüncü avlusunda bulunmaktadır. Saray içindeki birçok cami ve mescidin en büyüğü

olup Has Oda'nın yanında yer almaktadır. Reşat Ekrem Koçu buraya evvelce Hünkâr Camii denildiğini bildirmektedir. Camide saray hizmetini gören iç oğlanları, Enderûn-ı Hümâyûn zülüflü ağaları namaz kıldığı için buraya daha sonra Ağalar Camii denilmiştir. Duvar tekniği, bu yapının Sarây-ı Cedîd'in ilk kuruluşundan yani Fâtih Sultan Mehmed devrinden kaldığını göstermektedir. Ağalar Camii, muhtemelen sarayın çekirdeğini teşkil eden Fâtih Köşkü yanında, onun müstemilâtı olarak yapılmış olup aslında daha küçük ve basık idi. Bir kapısının üstündeki 1136 (1723-24) tarihli kitâbeden ve duvar örgülerindeki farklardan, XVIII. yüzyılda Seyyid Mehmed Ağâ'nın himmetiyle büyük ölçüde tamir gördüğü anlaşılmaktadır. Sultan II. Mahmud devrinde Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması kararının bu camide alındığı da söylenir. Camide 1881 yılına kadar namaz kılınırken daha sonra depo ve yemekhane yapılmış, üstünün kurşunları da alınarak yıkılmaya terkedilmiştir. 1925'ten itibaren başlayan büyük ve geniş çaplı bir tamir sonunda cami kırtarılarak kütüphane ve okuma salonu haline getirilmiştir. Sarayın çeşitli daire ve odalarındaki dolaplarda dağınık vaziyette duran yazma kitaplar, "Yeni Kütüphane" olarak adlandırılan bu binada toplanmıştır. Bu durumu anlatan 1928 tarihli bir kitâbe güneydeki bir kapı üstünde yer alır.

Ağalar Camii dikdörtgen planlı enine uzanan bir yapıdır. Harimi bir taraftan genişletilmiş, diğer tarafından da kapısında 1136 tarihli kitâbe bulunan ve şimdi okuma salonu olan mescid eklenmiştir. Herhalde ilk yapıldığında üstü ahşap çatı ve kiremit örtülü, sakıflı bir cami idi. XVIII. yüzyıl ortalarından sonra, üstü şimdi görülen ve Türk mi-

mari geleneğine aykırı düşen büyük beşik tonoz ile kapatılmıştır. Önceleri Ekrem Hakkı Ayverdi, sonra da Abdullah Kuran tarafından teklif edilen kubbeli restitüsyon, inanılır bir sağlam dayanağa sahip değildir. Nitekim Ayverdi daha sonra bu görüşünden dönmüştür. Caminin dış duvar yüzlerinde taş ve tuğla dizileri kullanılmıştır. Alt sıradaki pencerelerin yuvarlak kemerleri, bunların XVIII. yüzyıl ortalarından sonra değiştirildiğini belli eder. Ağalar Camii'nin yanında şimdi okuma salonu olarak kullanılan mescidin duvarları güzel çinilerle süslenmiştir. Esas cami ile bitişiğindeki bu mescidin arkasında bulunan ve belirli bir mimarisi olmayan mekâna ise Altınyol'dan ulaşılyordu. Burası da harem mahsus bir namaz kılma yeri idi. Anlaşıldığına göre Ağalar Camii eskiden Sarây-ı Cedîd'in esas merkez camii hüviyetine sahipti.

BİBLİYOGRAFYA :

Halil Edhem (Eldem), *Camilerimiz*, İstanbul 1932, s. 37; E. Hakkı Ayverdi, *Fatih Devri Mimarisi*, İstanbul 1953, s. 106-107; a.mlf., *Osmanlı Mimarisinde Fatih Devri*, İstanbul 1973, s. 310-312; Abdullah Kuran, *The Mosque in Early Ottoman Architecture*, Chicago 1968, s. 185-188; E. Mamboury, "Die Moschee Mehmeds des Eroberers und die Neue Bibliothek im Serail des Sultans von Stambul", *Die Denkmalpflege*, V, Berlin 1931, s. 161-167; R. Ekrem Koçu, *Topkapı Sarayı*, İstanbul, ts., s. 74; a.mlf., "Ağalar Camii", *İst. A*, I, 247.

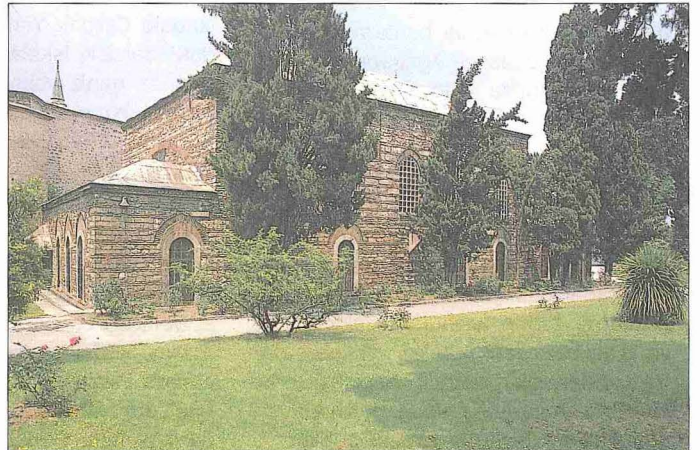
SEMÂVİ EYİCE

AĞAOĞLU, Ahmet

(1869-1939)

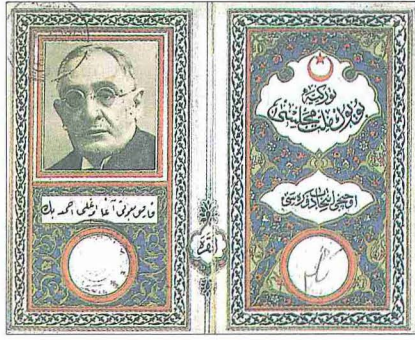
Türk gazetecisi ve siyaset adamı.

Aslen Karabağlıdır. İlk ve ortaokulu Şuşa'da, liseyi Tiflis'te bitirdi. Özel hocalardan Arapça ve Farsça öğrendi. 1889'da Paris'e giderek Sorbonne Üni-

Ağalar
Camii-
Topkapı
Sarayı/
İstanbul

versitesi'nin Tarih ve Filoloji Bölümü'ne devam etti. Bu arada İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin ileri gelenleriyle tanıştı. Daha öğrenci iken *La Nouvelle Revue* ile *Revue Bleue*'de ve Tiflis'te çıkan *Kafkas* gazetesinde yazıları yayımlandı. 1892'de Londra'da toplanan Şarkiyat Kongresi'ne katılarak Şii mezhebinin doğuşu ve gelişmesine dair bir tebliğ sundu. Tahsilini tamamladıktan sonra Azerbaycan'a döndü (1894). Tiflis, Şuşa ve Bakü'de öğretmenlik yaptı. Bir taraftan da "millî uyanış hareketi"ne katılarak Türk ve müslümanların haklarını Rus makamlarına karşı savunmak için kurulan *Kaspiy* (1903) ve *Şarki Rus* (1903) gazetelerinde yazılar yazmaya başladı. 1905 Rus meşrutiyetinden önceki günlerde doğan hürriyet havası içinde çıkmaya başlayan *Hayat* (1904) gazetesinin yazı kadrosunda yer aldı. 1905'te *İrşad*'ı çıkardı. Rusya'da Türkler'in haklarını korumak maksadıyla Difai isminde siyasî bir dernek kurdu (1906). Bu arada Tiflis'te Hüseyinzâde Ali ile *Füyûzât* (1906) adlı haftalık bir dergi, iki yıl sonra da Bakü'de *Terakki* gazetesini çıkarmaya başladı. Faaliyetleri sebebiyle Rus makamlarının baskı ve takibine uğradığı için II. Meşrutiyet'in ilanı üzerine Türkiye'ye geldi (1909). Bir süre Şehbenderzâde'nin çıkardığı *Hikmet* ile Eşref Edip'in yayımladığı *Sebilürreşad* mecmualarında yazılar yazdı. Maarif müfettişliği ve Süleymaniye Kütüphanesi müdürlüğü yaptı. Fransızca *Jeune Turc* gazetesinde çalıştı. *Tercümân-ı Hakikat* gazetesinin başyazarı oldu. Türk Ocağı'nın kuruluşuna katıldı (1911) ve yayın organı *Türk Yurdu* dergisinin yayımında faal rol oynadı. Dârülfünun'da Rusça muallimliği ve Türk-Moğol tarihi müderrisliği yaptı. İttihat ve Terakki Cemiyeti genel merkez üyesi oldu ve Afyonkarahisar mebusu seçildi (1912). I. Dünya Savaşı sonunda Rusya'da ihtilâl olup oradaki Türkler bağımsız devletler kurmaya başlayınca, Ağaoğlu da Azerbaycan'a yardım için gönderilen orduda kumandan müşaviri olarak bulundu (1918). Azerbaycan parlamento-suna üye seçilerek bir süre orada kaldı. Türk ordusu Azerbaycan'dan çekilmek zorunda kalınca Ruslar'a karşı İngiltere'nin desteğini sağlamaya çalıştı. İran'da yapılan İngiltere-Azerbaycan görüşmelerine başkan olarak katıldı. Aynı amaçla Paris Barış Konferansı'na giderken uğradığı İstanbul'da İngilizler tarafından tevkif edildi (1919). Önce Lim-

Ahmet Ağaoğlu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi kimlik kartı

ni'ye, arkasından Malta'ya sürüldü. İki yıl kadar devam eden mevkufiyetinden sonra Ankara'ya döndü (1921). Matbuat umum müdürü ve *Hâkimiyet-i Milliye* gazetesi başyazarı oldu. İkinci devre Kars mebusu olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi. Bu arada 1931 yılına kadar Ankara Hukuk Mektebi'nde hukuk-ı esâsiyye hocalığı yaptı. Mustafa Kemal'in emriyle katıldığı Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluş ve çalışmalarında faal rol oynadı (1930). Fırka kapatılınca siyasî hayattan ayrılarak İstanbul Dârülfünunu'nda müderris oldu (1931). Bir taraftan da *Akın* dergisini çıkarmaya başladı. Ancak muhalefet yaptığı gerekçesiyle dergisini kapatmak zorunda bırakıldığı gibi üniversitedeki görevinden de ayrılmak mecburiyetinde kaldı (1933). Ölümüne kadar *Kültür Haftası* ve *İnsan* dergilerinde yazılar yazdı. 19 Mayıs 1939'da İstanbul'da öldü.

Sağlam hukuk formasyonu ve kusursuz Fransızca'sı yanında polemikçi bir gazeteci olan Ağaoğlu, Türk fikir ve siyaset hayatında bilhassa 1912'den sonra etkili olmuş bir yazardır. Ağaoğlu'nun faaliyet ve yazılarının ekseriyetini önceleri Türk milliyetçiliği ve Türk kültürü teşkil ederken, sonraları fikir hürriyeti ve bilhassa Avrupa medeniyetini tam anlamıyla benimseme konuları ağırlık kazanmıştır. Üniversite yıllarında hocası Ernest Renan'dan, İslâmiyet ile ilgili konularda Paris'te tanıştığı Cemâleddin-i Efgânî'den, siyasî konularda ise Ahmed Rızâ'dan etkilenmiştir. Fransa'da bulunduğu yıllar onun özellikle Fransız İhtilâli'nin getirdiği düşüncelere yaklaşmasına, Batılı liberal kavram ve değerleri inceleyip benimsemesine imkân vermiştir.

Hayatında başlıca üç devir ve üç hâkim fikir görülen Ağaoğlu, daha çok, etkisi altında kaldığı fikirleri taşıyıcı bir özelliğe sahiptir. Bu bakımdan Rusya devresinde Rusya müslümanlarının birleşmesini ve ilerlemesini savunmuş, oradaki çalışmaları zorlaşmış İstanbul'a geldiğinde, devrin İslâmcı yayın organı *Sebilürreşad* kadrosu içinde yer alarak bu istikamette yazılar yazmıştır. İslâmcı yanının ağır bastığı bu devreden sonra İttihatçılar'la tanışması ve onların yayın organlarında yazılar yazmasıyla onun Türkçülük tarafı ortaya çıkar ve dinî düşünceden uzaklaşma devri başlar. Son devresi ise Cumhuriyet yıllarıdır. Bu devreden sonra Ağaoğlu tam anlamıyla bir Batıcı olarak görünür. Kurtuluş için Avrupa medeniyetinin eksiksiz benimsenmesini, Batı'nın özellikle liberal düşünce ve ferdî hürriyet ile eş anlamlı olduğunu savunur. Malta'da sürgündeyken yazdığı ve ancak Cumhuriyet döneminde yayımlanabilen *Üç Medeniyet* (İstanbul 1927) adlı kitabında, dünyanın tanıdığı üç büyük medeniyetten Budha-Brahma ve İslâm medeniyetlerinin çökme-ekte olduğunu, Batı uygarlığının ise bütün unsurlarıyla ayakta ve dünyaya hâkim bulunduğunu ileri sürmüştür. Ona göre "medeniyet bir hayat tarzı olduğundan içine bütün yaşayış, düşünüş ve duyuş tarzları girer." Batı medeniyeti, Budha-Brahma ve İslâm medeniyetlerini bütün alanlarda yenerek üstünlüğünü göstermiştir. Bu sebeple onu parça parça almak yeterli değildir. Türkler iki defa din değiştirdiklerine göre, Batı medeniyetini tam anlamıyla ve bütün müesseseleriyle kabullenmeleri de imkânsız değildir. Bu ve benzeri fikirlerinden, iktisadî ve içtimai meselelerdeki farklı düşüncelerinden dolayı başlangıçta beraber olduğu İslâmcı ve Türkçü aydınlarla fikrî mücadele içine girmiş, başta Gaspıralı İsmâil Bey olmak üzere Babanzâde Ahmed Naim, Süleyman Nazif, Yakup Kadri, Şevket Süreyya Aydemir ve Mehmed İzzet tarafından şiddetle tenkit edilmiştir.

Ahmet Ağaoğlu'nun gazete ve dergilerde kalan yüzlerce yazısından başka, pek çoğu ders notlarından meydana gelen eserlerinin bazıları şunlardır:

İslâm ve Ahund (Bakü 1900); *İslâma Göre ve İslâm Âleminde Kadın* (Bakü 1901, Hasan Ali Ediz tarafından *İslâmlıkta Kadın* [İstanbul 1959] ve *İslâmiyette Kadın* [Ankara 1985] adlarıyla tekrar yayımlanmıştır); *Üç Medeniyet* (İstanbul

1927, eserin Latin harfleriyle ilk baskısı 1972'de İstanbul'da yapılmıştır); *İngiltere ve Hindistan* (İstanbul 1929); *Serbest İnsanlar Ülkesinde* (İstanbul 1930); *Hukuk Tarihi* (İstanbul 1931-1932); *Devlet ve Fert* (İstanbul 1933); *Etrüsk Medeniyeti ve Bunların Roma Medeniyeti Üzerine Tesiri* (İstanbul 1933); *Etika* (Kropaktin'den tercüme, İstanbul 1935); *Ben Neyim* (İstanbul 1939); *Gönülsüz Olmaz* (Ankara 1941); *İran İnkılâbı* (İstanbul, ts.); *İhtilâl mi İnkılâb mı?* (Ankara 1942); *Serbest Fırka Hatıraları* (İstanbul 1949).

BİBLİYOGRAFYA :

Samed Ağaoğlu, *Babamdan Hatıralar*, İstanbul 1940; a.m.f., *Babamın Arkadaşları*, İstanbul 1958, s. 117-139; Hilmi Ziya Ülken, *Türkiyede Çağdaş Düşünce Tarihi*, İstanbul 1979, s. 401-406; Mehmed İzzet, *Milliyet Nazariyeleri ve Millî Hayat* (nşr. Halil Açıkgöz), İstanbul 1981, s. 134, 139, 140-141, 146, 182-183, 196; Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu* (trc. Metin Kırıttı), Ankara 1984, s. 346-347; Fahir İz, "Ağaoğlu", *Et' Suppl.* (İng.), s. 47; D. Mehmet Doğan, "Ağaoğlu Ahmed", *TDEA*, I, 44-45; R. Rahmeti Arat, "Matbuat", *İA*, VII, 385.

NURİ YÜCE

AĞAOĞLU, Mehmet

(1896-1949)

Türk sanat tarihi
uzmanı ve profesörü.

24 Ağustos 1896'da Revan'da doğdu. Türkiye Cumhuriyeti'nin politika ve ilim hayatında isim yapmış olan Ağaoğlu ailesindendir. 1904'ten 1912'ye kadar ilk ve orta öğrenimini Rus "gymnasium"unda yaptığundan Rusça'yı mükemmel öğrendi. 1912'den itibaren Moskova Üniversitesi Doğu Araştırmaları Bölümü'nde İslâm devletleri tarihi, felsefesi ve dilleri tahsiline başlayarak 1916'da edebiyat dalından mezun oldu. Mehmet Ağaoğlu, İslâm medeniyetinin en parlak veriminin İslâm sanatı olduğuna inanıyordu. Bu yüzden Rusya içinde ve dışında seyahatler yaparak Türkistan, İran, Irak, Suriye ve Anadolu'daki eserleri inceledi. Bu arada Türkiye'ye yerleşmiş olduğundan, İstanbul Dârülfünunu'nda Türk ve İslâm tarihi derslerine devam etti. Aynı yıllarda İstanbul Âsâr-ı Atika (Arkeoloji) Müzesi Müdürü Halil Edhem (Eldem) Bey'in dikkatini çekti. Müzeleri teşkilâtlandırmayı düşünen ve bu müesseseleri idare edecek genç elemanların yetişmesine büyük önem veren Halil Bey, onun bir Batı üniversitesinde daha

iyi yetişerek ileride Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nin başına geçmesini tasarlamıştı. Mehmet Ağaoğlu bunun üzerine Berlin'e gitti; orada sanat tarihçisi, mimar ve arkeolog E. Herzfeld ile İslâm tarihçisi C. H. Becker'in derslerine devam etti. 1923-1924 yıllarında Jena Üniversitesi'nde H. Dörpfeld, R. Von Zahn ile Koch'tan klasik arkeoloji, erken hristiyan ve Batı Avrupa sanatları okudu. Oradan da Viyana Üniversitesi'ne geçerek Avusturyalı Doğu sanatları uzmanı ünlü J. Strzygowski'nin yanında üç yıl çalışarak 1927'de felsefe doktoru oldu.

1927'de İstanbul'a döndü. Önce, o yıllarda Çinili Köşk'te bulunan İslâm eserleri koleksiyonunun başına geçti; aynı zamanda İstanbul Dârülfünunu'nda İslâm sanatı tarihi müderris muavini (doçent) oldu. Bir yıl sonra da müzeler idaresine devredilen Türk ve İslâm Eserleri Müzesi müdürlüğüne getirildi. 1929'da Amerika Birleşik Devletleri'nde, Detroit Sanat Tarihi Enstitüsü'nün daveti üzerine, bu enstitünün Yakındoğu bölümünü kurmakla görevlendirildi. Kısa bir süre içinde mükemmel bir İslâm sanatları koleksiyonu meydana getirdi. 1933'te Michigan Üniversitesi'nde yeni kurulan İslâm Sanatı Tarihi Kürsüsü'nün başına davet edildi. Bu kürsüde önce öğretim görevlisi, sonra da profesör olarak 1938'e kadar ders verdi. 1935 ve 1938'de Princeton Üniversitesi'nde misafir profesör olarak çalıştı. 1934'te Firdavsî'nin ölümünün 1000. yılı münasebetiyle Tahran'da yapılan anma töreninde Michigan Üniversitesi ve Detroit Sanat Tarihi Enstitüsü'nü temsil etti. 1937'de San Fransisco'da İslâm sanatı sergisi düzenledi. 1940'tan 1947'ye kadar, eskiden beri tasarladığı on iki ciltlik İslâm maden eserleri hakkındaki bir *Corpus*'un hazırlanması ile uğraştı ve birinci cildini tamamladı. Bir taraftan da sergiler düzenliyor, müze katalogları hazırlıyordu. Bu arada Türkiye'ye dönmek ve müzelerde görev almak isteğini gösteriyor, ejderli Kafkas halıları, Çin ve İspanya halılarına dair kataloglar yazıyordu. Ancak bütün bu hazırlıklarının sonucunu veremeden 4 Temmuz 1949'da öldü.

Mehmet Ağaoğlu 1934'te, Michigan Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü yayın organı olarak *Ars İslamica* adlı büyük bir sanat dergisi çıkarmağa başlamış (bk. ARS İSLAMICA) ve 1938'e ka-

dar dört cildini yayımladıktan sonra derginin idaresini R. Ettinghausen'e bırakmıştır. Mehmet Ağaoğlu'nun yayımlanmış sadece iki kitabı bilinmektedir: *Persian Bookbindings of the Fifteenth Century* (Ann Arbor - Michigan 1935); *Şawafid Rugs and Textiles, The Collection of the Shrine of İmām 'Alī at al-Najaf* (New York 1941). Ayrıca *İslâm Sanat Tarihi* (İstanbul 1928) isimli bir kitabı daha bulunduğu dair bir kayda rastlanmıssa da, böyle bir kitap hiçbir kütüphanede bulunmadığı gibi, hiçbir bibliyografyada da görülmemiştir. Ağaoğlu'nun Amerika'da düzenlenmiş sergilere dair üç katalogundan başka kırk dört Türkçe, Almanca ve İngilizce makalesiyle birçok kitap tahlil ve tanıtma yazısı da basılmıştır. Bunlarda, onun daha çok Türk ve İslâm küçük sanatları üzerine eğildiği, halı, maden, ahşap, kap kakac ve minyatür sanatlarına dair çalışmalar yaptığı dikkati çeker. Bunlar arasında Mimar Sinan'ın menşee ve ölüm tarihi hakkındaki makalesi ("Herkunft und Tod Sinans", *Orientalistische Literaturzeitung*, XXIX (1926), s. 858-865) ile ilk Fâtih Camii'ne dair iki araştırması yayımlanmıştır ("Die Gestalt der alten Mohammedije in Konstantinopel und ihr Baumeister", *Belvedere*, XLVI (1926), s. 83-94; "The Fatih Mosque at Constantinople", *Art Bulletin*, XII (1930), s. 179-195).

BİBLİYOGRAFYA :

A. C. Weibel, "Mehmet Aga-oglu (1896-1949)", *AI*, XV-XVI (1951), s. 267-271.

SEMAVİ EYİCE

AĞAOĞLU, Samet

(1909-1982)

Cumhuriyet dönemi yazarı,
politikacı.

Bakü'de doğdu. Fikir ve siyaset adamlarından Ahmet Ağaoğlu'nun oğludur. Fevziye Mektebi'nden sonra girdiği Ankara Lisesi'ni ve Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1931). Doktora yapmak üzere gittiği Strazburg'da on altı ay kaldıktan sonra çalışmalarını tamamlamadan döndü. İktisat ve Ticaret bakanlıklarında çalıştı. 1946'da memuriyetten ayrılarak avukatlığa başladı ve yeni kurulan Demokrat Parti yöneticileri arasına katıldı. 1950-1960 yılları arasında üç devre milletvekili seçildi, çeşitli bakanlıklarda bulundu. 27 Mayıs İhtilâ-